

Վարդան Գառնիկի Մխիթարյան

☎ 10-93
(060) 71-00-93

✉ vardan.mkhitaryan@ysu.am

Հայագիտական հետազոտությունների ինստիտուտ

Հարությունյանի անվան Հայաստանի պատմական աշխարհագրության
քարտեզագրության և Հայ դիվանագիտության հիմնախնդիրների
հետազոտական լաբորատորիա
Լաբորատորիայի վարիչ

Կրթություն

Հաստատություն	Պոլ-Վալերի համալսարան Մոնպելիե 3, Մոնպելիե-Ֆրանսիա
Ֆակուլտետ	Պատմության ֆակուլտետ
Տարեթիվ	2008 - 2013
Աստիճան/կոչում	Ասպիրանտ

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	Պատմության ֆակուլտետ, Հայոց պատմության ամբիոն
Տարեթիվ	2003 - 2013
Աստիճան/կոչում	Հայցորդ

Հաստատություն	Աշխարհագրության ազգային ինստիտուտ, Աշխարհագրական գիտությունների ազգային դպրոց, Փարիզ-Ֆրանսիա
Ֆակուլտետ	Աշխարհագրություն
Տարեթիվ	1997 - 1997
Աստիճան/կոչում	Բակալավր

Հաստատություն	Աշխարհագրության ազգային ինստիտուտ, Աշխարհագրական գիտությունների ազգային դպրոց, Փարիզ-Ֆրանսիա
Ֆակուլտետ	Աշխարհագրություն
Տարեթիվ	1995 - 1995
Աստիճան/կոչում	Բակալավր

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	Աշխարհագրության ֆակուլտետ
Տարեթիվ	1995 - 1998
Աստիճան/կոչում	Ասպիրանտ

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	Աշխարհագրության ֆակուլտետ
Տարեթիվ	1984 - 1989
Աստիճան/կոչում	Դիպլոմավորված մասնագետ

Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	Պոլ-Վալերի Մոնպելիե 3 համալսարան, Մոնպելիե-Ֆրանսիա
Տարեթիվ	2014
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների դոկտոր
Մասնագիտություն	Պատմական գիտություններ
Գիտական թեմա	Հայաստանը և Այսրկովկասը ֆրանսիական քարտեզագրական ավանդույթում

Գիտական հետաքրքրություններ

- Պատմական աշխարհագրություն, Քարտեզագրություն, Ատլասային քարտեզագրություն, Պատմական քարտեզագրություն, Աշխարհագրություն, Պատմություն, Պատմական աշխարհատեղեկատվություն (GIS)

Այլ տեղեկություններ

Մասնագիտական կրթություն. 2005 - «ԱՏՀ(GIS) նախագիծ», Աշխարհագրական տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախագծային և ուսումնամեթոդական կենտրոն, Մոսկվա-Ռուսաստան

Հրատարակումներ

Հոդված

“ЗАПАДНЫЙ АЗЕРБАЙДЖАН” ПРОТИВ ВОСТОЧНОЙ АРМЕНИИ ИЛИ ИСТОРИЧЕСКАЯ ФАЛЬСИФИКАЦИЯ КАК ПРЕДИСЛОВИЕ ПОЛИТИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ

В. Г. МХИТАРЯН, Г. Г. ГАМБАРЯН, А. А. АЙРИЯНЦ

ԵՊՀ Գիտական տեղեկագիր. Երկրաբանական և աշխարհագրական գիտություններ 2024 142-154

Հոդված

Strategic prospects for using international experience of foreign investment in Armenia: How effective is regulation of attracting investors for economic growth?

Gohar Ghambaryan, Vardan Mkhitarian, Anzhela Ayriyants

Journal of Political Science: Bulletin of Yerevan University 2024 87-100

Հոդված

Settlement Pattern Features in Mountainous Countries (on the Example of the Republic of Armenia)

Gohar G. Ghambaryan, Aksel H. Potosyan, Vardan G. Mkhitarian, Vahan A. Potosyan,

Anzhela A. Ayriyants

Population and Economics 2024 130-155

Հոդված

The Problem of Territorial Polarization in Armenia (Il problema della polarizzazione territoriale in Armenia)

Gohar Ghambaryan, Vardan Mkhitarian, Anzhela Ayriyants

Bollettino della Societ Geografica italiana 2023 5-15

Հոդված

Regione Armena (1828-1840). Bacino del lago Sevan. Saggio storico-geografico (The

Armenian Region (1828-1840). The Basin of Lake Sevan. Historical and Geographical Essay)

Vardan Mkhitaryan, Gohar Ghambaryan, Susan Martirosyan

Bollettino della Societ Geografica italiana 2023 35-46

Հոդված

L'Arménie dans la tradition cartographique française

Vardan Mkhitaryan

Բազմալեզու 2023 203-212

Հոդված

Ադրբեջանական (թուրք-թաթարական) հին-նոր սպառնալիքները. տեղեկատվական պատերազմ

Վարդան Մխիթարյան

Հայկազեան հայագիտական հանդես 2022 7-36

Քարտեզ

«Les 6 vilayets arméniens pendant les Réformes de mai (1895)», «Les massacres des Arméniens d'Adana et de Cilicie (1909)», «La Question arménienne (1912-1914)»

Vardan Mkhitaryan

2021

Քարտեզ

“Kingdom of Ararat (Urartu) in the IX-VII centuries B.C.”, “Greater Armenia according to the «Ashkharhatsuyts»”

Vardan Mkhitaryan, Babken Haruryunyan

2021

Հոդված

Տեղեկատվական պատերազմ. Սևանա լճի ավազանի բնակավայրերը XIX դարի 30 ականներին

Վարդան Մխիթարյան, Գոհար Ղամբարյան

Պատմություն և մշակույթ հայագիտական հանդես 2020 29-44

Հոդված

Տեղեկատվական պատերազմում օտարերկրյա «հեղինակների» ներգրավվածության խնդիրների շուրջ

Վարդան Մխիթարյան, Գոհար Ղամբարյան

Հայագիտության հարցեր 2020 12-30

Հոդված

«Թուրքիայի և Հայաստանի միջև սահմանը, ինչպես որոշվեց Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Նախագահ Վուդրո Վիլսոնի կողմից» քարտեզի 19 աշխատանքային օրինակների պատճենները և դրա հայերեն տարբերակը

Վարդան Գառնիկի Մխիթարյան

Թուրքիայի և Հայաստանի միջև սահմանը, ինչպես որոշվեց Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Նախագահ Վուդրո Վիլսոնի կողմից քարտեզի 19 աշխատանքային օրինակների պատճենները և դրա հայերեն տարբերակը

2020 33

Քարտեզ

«Հայաստանի պատմության ատլաս» (6-րդ դասարան)

Վարդան Գառնիկի Մխիթարյան

2020

Քարտեզ

«Հայաստանի պատմության ատլաս. ուրվագծային քարտեզներ» (6-րդ դասարան)

Վարդան Գառնիկի Մխիթարյան

2020

Քարտեզ

Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի Հանրապետության վարչական քարտեզ (2018 թ.), Օսմանյան կայսրության բաժանման ծրագիրն ըստ Սայքս-Պիկոյի համաձայնության (9-16.V.1916 թ.), Հովսեփ Էմինի ազատագրական գործունեությունը, Պավլիկյան շարժումը Հայաստանում և Բյուզանդական կա

Վարդան Մխիթարյան, Բաբկեն Հարությունյան

2020

Քարտեզ

ՀՀ լեռնագրությունը, ՀՀ կլիմայի վերընթաց գոտիները, ՀՀ ջրագրությունը, ՀՀ օգտակար հանածոները, ՀՀ վարչական բաժանումը, ՀՀ բնակչության խտությունը, ՀՀ տրանսպորտը, ՀՀ արդյունաբերության տեղաբաշխումը, ՀՀ գյուղատնտեսությունը

Վ. Գ. Մխիթարյան

2020

Քարտեզ

Քարտեզը հայերեն տառադարձությամբ կազմեցին, «Թուրքիայի և Հայաստանի միջև սահմանը, ինչպես որոշվեց Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Նախագահ Վուդրո Վիլսոնի կողմից»

Վ. Գ. Մխիթարյան, Բ. Հ. Հարությունյան

2020

Հոդված

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԶԱՐՏԵՉԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԶԱՐԱԶԱԿԱՆ ՆԱԽԱԴՐԵԱԼՆԵՐԸ

ՎԱՐԴԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ

Հայկազեան հայագիտական հանդես 2019 703-712

Հոդված

«ՍԵՎԱՆԱ ԼՃԻ ԱՎԱՉԱՆԻ ԶԱՐՏԵՉԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ` ԳԾԱՀԱՆՎԱԾ ՌՈՒՄ ԻՆՃԵՆԵՐՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ 1832 թ.»` ՈՐՊԵՍ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՍԿԶԲԼԱԴՔՅՈՒՐ

ՎԱՐԴԱՆ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ, ԳՈՀԱՐ ՂԱՄԲԱՐՅԱՆ

Հայագիտության հարցեր 2019 35-48

Հոդված

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԵՏԱՉՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՀԻՆ ԶԱՐՏԵՉՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ

Վարդան Մխիթարյան

Պատմություն և մշակույթ հայագիտական հանդես 2018 91-95

Քարտեզ

1904-1915 թթ. Ա. Մանուկեանի ծավալած գործունեությունը

Վ. Մխիթարեան

2018

Քարտեզ

Կիլիկիայի հայկական պետությունը ռազմա-քաղաքական և տնտեսական վերելքի շրջանում (1145-1266 թթ.)

Վ. Մխիթարյան, Բ. Հարությունյան

2018

Քարտեզ

Հայ դպրության նշանավոր կենտրոնները

Վարդան Մխիթարյան

2018

Քարտեզ

Երևան, Հայկական լեռնաշխարհ, Լեռնագրություն, Վերընթաց լանդշաֆտային գոտիներ, Ավազաններ, լճեր և գետեր, Բնապահպանություն, Հայաստանի Հանրապետություն (վարչական, ֆիզիկական), Օգտակար հանածոներ, Կլիմա, Ջրագրություն, Տարաբնակեցում, Լանդշաֆտային գոտիներ, Արցախի Հանր

Վարդան Մխիթարյան

2018

Քարտեզ

Հայաստանը III դարի II կեսին և IV դարի սկզբներին: Տրդատ Գ-ի գահակալությունը և քրիստոնեության հռչակումը պետական կրոն, Հայաստանն ըստ «Աշխարհացոյց»-ի, Հայաստանն 387-428 թթ.: Մեսրոպ Մաշտոցը և հայ գրերի գյուտը, Վարդանանց պատերազմը (450-451 թթ.), Վահանանց պատերա

Վարդան Մխիթարյան

2018

Քարտեզ

L'implantation des Arméniennes en Chypre (Fin VIe-début XIIIe siècle), Index des noms de personnes

Vardan Mkhitaryan

2018

Հոդված

ՖՐԵԴԵՐԻԿ ԴՅՈՒԲՈՒԿ ԴԸ ՄՈՆԴԵՐՈ՝ ԱՅԴՉԱՓ ՀԱՅՏՆԻ ԵՎ ՄԵՉԱՆՈՒՄ ԱՅԴՔԱՆ ԱՆԾԱՆՈԹ ԾՎԵՅՑԱՐԱՑԻ ՃԱՆԱԴԱՐՀՈՐԴԸ (Պատմաաշխարհագրական և քարտեզագրական ուսումնասիրություն)

Վ.Գ.Մխիթարյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԵՐՁՎՈՐ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՉԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՏԵՂԱԲԱԾԽՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ
2017 82-90

Քարտեզ

Մեծ Հայքի թագավորությունը 298-387 թթ.: Քրիստոնեության հռչակումը պետական կրոն

Վ. Մխիթարյան, Բ. Հարությունյան

2017

Քարտեզ

Atlas of the Armenian Genocide

Vardan Mkhitaryan

2017

Քարտեզ

Աշխարհագրություն-6, Ուրվագծային քարտեզներ
Վարդան Մխիթարյան, Արմեն Հովսեփյան

2017

Քարտեզ

Աշխարհագրություն-7, Ուրվագծային քարտեզներ
Վարդան Մխիթարյան, Արմեն Հովսեփյան

2017

Քարտեզ

Աշխարհագրություն-8, Ուրվագծային քարտեզներ
Վարդան Մխիթարյան, Արմեն Հովսեփյան

2017

Քարտեզ

Աշխարհագրություն-9, Ուրվագծային քարտեզներ
Վարդան Մխիթարյան, Արմեն Հովսեփյան

2017

Հոդված

Հին քարտեզների հրատարակության և ուսումնասիրության պատմության համառոտ ակնարկ
Վարդան Մխիթարյան
Հայագիտության հարցեր 2016 3-12

Հոդված

Les cartes françaises de la Transcaucasie comme sources historiques

Vardan Mkhit'aryan

L'Arménie et la Gorgie en dialogue avec l'Europe: Du Moyen ge nos jours 2016 274-282

Գիտաժողովի նյութ

Ֆրեդերիկ Դյու Բուա դը Մոնպերո՝ այդչափ հայտնի և մեզանում այդքան անծանոթ շվեյցարացի ճանապարհորդը (պատմաաշխարհագրական և քարտեզագրական ուսումնասիրություն)

Վ. Գ. Մխիթարյան
